

Mag gemeente nieuwe rechthebbende het grafrecht geven, zonder overleg met erfgenamen of executeur?

19 december 2013

Vraag nummer: 36798

Mevrouw Pietersen wordt begraven in het graf van haar wijlen echtgenoot. Zij heeft geen kinderen en heeft een testament opgesteld waarin een executeur is benoemd, die tevens wordt belast met het regelen van haar begrafenis, en waarin haar zussen en broers als erfgenamen zijn benoemd. De begrafenisondernemer laat echter, zonder overleg met de erfgenamen en de executeur, de huidige partner van mevr. Pietersen (niet gehuwd, noch geregistreerd partnerschap, wel samenwonend) een formulier tekenen en stuurt dit aan de gemeente. De gemeente kent op basis hiervan de grafrechten toe aan de partner van mevr. Pietersen.

Mijn vraag is of de gemeente de partner rechthebbende van het graf had mogen maken nu de partner geen erfgenaam is en de erfgenamen, noch de executeur hebben ingestemd met het overdragen van de rechten van het graf aan de partner.

Antwoord:

Geachte mevrouw,

Ja, de partner van mevrouw Pietersen kan de grafrechten krijgen. De persoon die het eerst om de rechten vraagt, kan ze krijgen. Erfgenamen hoeven daar volgens de gangbare beheersverordeningen voor begraafplaatsen geen toestemming voor te geven. Noch is er een wettelijke regel die dat voorschrijft.

Het is toch ook niet zo gek dat iemand die met iemand anders samenwoont de zeggenschap over diens graf krijgt, als die persoon overleden is?

Blijkbaar liet de executeur ruimte voor het maken van deze afspraak tussen de partner en de uitvaartondernemer. Want waar was hij, letterlijk en figuurlijk, toen die afspraak gemaakt werd? Was hij wel opdrachtgever van de begrafenis? Bemoeide hij zich feitelijk niet met het regelen van de begrafenis? Want alleen dan kan dat gebeuren.

Waarom hebben de erfgenamen bezwaar? Voelen zij zich gepasseerd? Of hebben ze ook inhoudelijke argumenten? U noemt er geen een.

Overigens kan er een goede reden zijn dat de begrafenisondernemer meteen de overboeking van de grafrechten regelt. Bij veel begraafplaatsen is dat namelijk in de beheersverordening of het beheersreglement een eis, alvorens de vroegere rechthebbende in het graf kan worden begraven. Dat is mijns inziens een heel verstandige eis. Daar kan ik pagina's over uitweiden, maar dat zal ik nu niet doen.

Maar het is ook logisch dat het meteen geregeld wordt. Formeel mag men in een graf niet begraven zonder dat er een (nieuwe) rechthebbende is. In de praktijk is men soms niet zo formeel, maar dat kan achteraf veel problemen geven.

Indien de erfgenamen menen dat de grafrechten ten onrechte aan de partner van hun overleden zus zijn toegekend, kunnen zij bij de gemeente een bezwaarschrift indienen tegen het besluit tot toekenning van de rechten en wel binnen 6 weken. Een bezwaar heeft natuurlijk alleen zin als er goede argumenten zijn. Bijvoorbeeld als men kan aantonen dat de overledene gewenst had dat iemand anders de

grafrechten zou krijgen. Iets wat opgetekend was in een testament of codicil.

Ik wil nog een algemene opmerking over dit soort situaties kwijt.

De wetgever kent in de Wet op de lijkbezorging (Wlb) vaak een positie toe aan de levensgezel van de overledene. Want zo zit onze maatschappij tegenwoordig in elkaar. Men hoeft niet per se gehuwd te zijn of geregistreerd partner te zijn om toch een positie te hebben in kwesties van leven en dood.

In dit soort zaken heeft een levensgezel in de Wlb een sterkere positie dan soms willekeurige erfgenamen. Een levensgezel is de meest direct en nauw met iemand verbonden persoon. Iemand van wie je mag verwachten dat die optimaal de wensen en gevoelens van de overledene ten uitvoer zal brengen. Dat vindt althans de wetgever. Een erfgenaam hoeft helemaal emotioneel nauw betrokken te zijn. Dat kan wel, als bijvoorbeeld een kind of heel goede vriend erfgenaam is. Maar het kan ook zo zijn dat verre neven en nichten die men eens in de tien jaar zag, erfgenaam zijn. Dat zijn dan niet de mensen die volgens de wetgever de grootste zeggenschap moeten hebben.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

TIP Primeur in de uitvaartwereld:

[Vergelijk offertes van uitvaartondernemers](#) via de nieuwe site [Uitvaartmarkt.nl](#)

TIP

Bezoek ook eens de video- adviesrubriek: Infotheek - reportages - kijkersvragen - juridische vragen en antwoorden ([klik hier](#)).

Bijvoorbeeld: Kan de houder van de begraafplaats andere voorwaarden opleggen bij de overschrijving van een grafrecht?

Er is een fout opgetreden.

[Bekijk deze video op www.youtube.com](#) of schakel JavaScript in als dit is uitgeschakeld in je browser.

Naschrift

Geachte heer Van der Putten,

Vandaag heb ik een vraag aan u gesteld over het toekennen van grafrecht (vraag nummer: 36798) . U hebt daar ook meteen antwoord op gegeven. Uw antwoord is voor mij aanleiding u dit bericht te sturen.

Ik vind uw antwoord namelijk nogal tendentius en ongenueanceerd geformuleerd, wat ik betreur. Ik heb een feitelijke vraag gesteld, namelijk of de gemeente de partner van de overledene rechthebbende van het graf had mogen maken nu de partner geen erfgenaam is en de erfgenamen, noch de executeur hebben ingestemd met het overdragen van de rechten van het graf aan de partner.

Uw antwoord dat de persoon die het eerst om de rechten vraagt, deze kan krijgen is nogal kort door de bocht. Het kan de waarheid toch niet zijn dat elk willekeurig persoon de rechten kan krijgen van een graf.

Bij de beantwoording van deze vraag is verder niet relevant wat de argumenten van de erfgenamen zijn. Als dat wel wezenlijk zou zijn, had u daar aanvullend naar kunnen vragen om vervolgens een objectief antwoord te kunnen geven. U geeft echter in de spelregels aan dat de vraag een algemeen karakter moet hebben en niet moet gaan over individuele situaties. Daar heb ik mij aan gehouden. Het gaat niet aan om vervolgens wel in het antwoord te vragen naar aspecten van de individuele situatie en aan te geven dat ik geen enkel argument noem. Dat is naar mijn idee ook niet nodig voor de beantwoording van de gestelde vraag.

Dat het goed is dat de begrafenisondernemer meteen de overboeking van de grafrechten regelt is verder ook niet relevant. Waar het om gaat is aan wie de rechten mogen worden overgedragen. Dat dat snel geregeld moet worden staat daar verder los van.

Verder heeft u de vraag kennelijk niet goed gelezen anders zou u niet spreken over 'willekeurige erfgenamen'; zoals ik aangaf gaat het om haar broers en zussen. U kent de situatie verder niet, maar bent kennelijk van mening dat de grafrechten in goede handen zijn bij de partner. In tegenstelling tot het volle (subjectieve) vertrouwen dat u heeft in de partner, heeft u het met betrekking tot de erfgenamen alleen over willekeurige erfgenamen, en geeft u aan dat een erfgenaam helemaal niet emotioneel nauw betrokken hoeft te zijn.

Het zou mij geholpen hebben als u in plaats van het maken van inschattingen van de mate van betrokkenheid van de partner en erfgenamen concreet zou hebben aangegeven wat er wettelijk geldt.

Met vriendelijke groet,
XX

Geachte mevrouw,

Dat mijn uitleg van de geldende regelingen u niet bevalt is jammer, maar dat maakt het antwoord niet minder juist.

U schrijft "Uw antwoord dat de persoon die het eerst om de rechten vraagt, deze kan krijgen is nogal kort door de bocht. Het kan de waarheid toch niet zijn dat elk willekeurig persoon de rechten kan krijgen van een graf."

Mijn antwoord is wel kort, maar geheel correct en niet te kort door de bocht. Het is simpelweg zo dat wie het eerst komt, het eerst maalt. Dat geldt niet voor elk willekeurig persoon; bij een schaapherder uit Timboektoe zal de gemeente wel eerst de vraag stellen wat de relatie tot de overledene was. Maar de levensgezel van een overledene is geen willekeurig persoon.

De argumenten van de erfgenamen lijken mij zeer zeker relevant. Want alleen met goede argumenten kunnen zij met succes een bezwaarschrift indienen of een rechtszaak starten.

Met vriendelijke groet,

mr W.G.H.M. van der Putten

Stel een vraag:

Op dit moment is het stellen van nieuwe vragen tijdelijk niet mogelijk.

